

ECP -Europejski Certyfikat Psychoterapeuty

Szanowni Państwo

Gdy opracowuję wnioski o Europejski Certyfikat Psychoterapeuty, zauważam, że reguły dotyczące przyznawania ECP wciąż nie zawsze są dobrze rozumiane. Nieporozumienia te wynikają również z faktu, że nie wszystkie założenia są jasno podane na stronach EAP. Dlatego za radą Pana Przewodniczącego doktora Macieja Pileckiego postanowiłam wyjaśnić te aspekty procedury i wymogów ubiegania się o EAP, które mogą wzbudzać wątpliwości. Proszę o przekazanie tych informacji osobom, które mogą być zainteresowane ubieganiem się o ECP

1. Przyznawanie EAP opiera się na analizie cv kandydata według reguł przyjętych przez EAP w głosowaniach na Walnych Zgromadzeniach. Dla komisji i urzędu tzw. rejestratora (Registrar) nie są wiążące decyzje ośrodków szkoleniowych, w których się kandydat uczył ani też fakt, że kandydat posiada krajowy certyfikat, doktorat czy specjalizację. Np. to, że ośrodek szkolący uznał terapię własną lub staż kliniczny kandydata za wystarczający nie oznacza, że te elementy przygotowania do zawodu zostaną zaakceptowane przez EAP. Jeśli nie były zgodne z kryteriami EAP (por. niżej, punkty 3 i 4) - nie będą uznane, co skutkuje odrzuceniem wniosku. Odmiennie traktowani są jedynie absolwenci szkoleń w tzw. EAPTI (European Accredited Training Psychotherapy Institute), czyli placówek, które z powodzeniem ubiegały się o taki status. Mogą oni otrzymać ECP w zasadzie natychmiast po ukończeniu szkolenia (tzw. tryb *direct*), ich wnioski nie są sprawdzane przez komisję, jedynie informacja o ich zgłoszeniu jest podawana do wiadomości zainteresowanym instytucjom, tak by mogły ew. zaprotestować, np. w przypadku wiedzy o jakichś nadużyciach tej osoby na terenie kraju.

W Polsce jedyny ośrodek, który ubiegał się i otrzymał tytuł EAPTI to Instytut Gestalt z Krakowa. Procedura ta jest kosztowna (najpierw koszt procedury weryfikującej, potem coroczne opłaty), w moim przekonaniu w polskich warunkach nieopłacalna dla dobrze funkcjonujących renomowanych ośrodków szkolących, ale jest to sprawa do rozważenia w konkretnych placówkach, które sądzą, że byłoby to dla nich korzystne.

2. Po ukończeniu szkolenia w ośrodku nie mającym statusu EAPTI muszą upłynąć co najmniej 3 lata by móc ubiegać się o ECP. Dotyczy to nie tylko samego szkolenia, ale również uzupełnień wymogów szczegółowych. Np. jeśli szkolenie nie zapewniło wystarczającej liczby godzin u akceptowanych przez EAP superwizorów i kandydat uzupełnia to po ukończeniu szkolenia, 3 lata liczą się nie od zakończenia szkolenia, a od daty uzyskania odpowiedniej liczby godzin superwizji czy terapii. Ponadto

przez te 3 lata po zakończeniu trzeba mieć praktykę kliniczną. Możliwe są następujące częściowe odstępstwa od tych reguł:

a/uznawanie za czas graniczny daty rocznej, a nie miesięcznej, czyli kandydat zgłaszający się w lutym 2018 może, jeśli spełnia wszystkie kryteria, mieć uwzględnione doświadczenia odbyte do końca r. 2015 (a nie tylko do lutego 2015)

b/uzupełnianie pewnej (niewielkiej) części np. terapii własnej czy superwizji po upływie tego czasu, np. jeśli kandydat odbył 130 godzin (z wymaganej puli 150 godzin) superwizji do końca r. 2015, a 20 godzin w latach 2016 i 2017, to ma szansę na uzyskanie certyfikatu w r. 2018.

c/ktoś, kto ma wcześniejsze doświadczenie kliniczne, a nie przepracował pełnych 3 lat po uzyskaniu certyfikatu (np. z powodu urlopu macierzyńskiego) może zostać zaakceptowany.

3. Kwalifikacje osób "dostarczających doświadczenia w trakcie nauki: szkolenie, superwizja i doświadczenie własne (terapia) kandydata powinny być realizowane u osób posiadających odpowiednie certyfikaty: ECP, ew. jednego lub drugiego PTP. Niewielka część godzin może również być uznana, jeśli psychoterapeuta/superwizor ma inny certyfikat, ale nie wzbudzający wątpliwości.

4. Psychoterapia własna powinna odbywać się systematycznie w czasie szkolenia, ale u terapeutów od procesu szkolenia niezależnych i trwać przez większość tego czasu. Godziny terapii odbytej przed podjęciem szkolenia mogą być wliczone, jeśli stanowią niewielką część całej terapii własnej kandydata. Terapia nie może się ograniczać do kilku czy kilkunastu wielogodzinnych zgrupowań. Formuła "zgrupowanie dydaktyczno-interpersonalne" nie jest akceptowana jako doświadczenie terapeutyczne. Doświadczenie w gronie kolegów - studentów nie może stanowić większości terapii własnej. Wcześniej uznawano taki tryb terapii, gdyż padały argumenty, że w Polsce jest bardzo niewielu wyszkolonych psychoterapeutów i nie sposób odbyć w u nich terapii własnej (indywidualnej czy grupowej), dlatego ośrodek pomaga zorganizować to doświadczenie, a poza tym miała to być specyficzna polska tradycja. Od kilkunastu lat EAP ma inną wiedzę na temat dostępności psychoterapii w Polsce.

5. Podejście - wnioski składane 2 razy do roku do komisji tzw. GAP powinny dotyczyć **kandydatów tzw. multimodal**, czyli tych, których doświadczenie (terapia własna, superwizja, szkolenie, praktyka) wiązało się z więcej niż jednym podejściem psychoterapeutycznym. Obowiązują tu pewne reguły - co najmniej 1/3 wszystkich godzin powinna być w jednym podejściu (uznanym przez EAP za potwierdzony naukowo samodzielny nurt psychoterapii), przy czym godziny te powinny być rozłożone między terapię własną, doświadczenie praktyczne, superwizję i teorię. Jeśli natomiast wszystkie lub prawie wszystkie doświadczenia kandydata były realizowane w jednym podejściu, GAP

zaleci kandydatowi, by zgłosił się do tzw. EWAO (patrz niżej). Niezależnie od tego co najmniej 2/3 godzin wszystkich doświadczeń kandydata powinno odbywać się w podejściu uznanym przez EAP za potwierdzony naukowo samodzielny nurt psychoterapii. Jak dotąd, nie jest uznawana za taką np. terapia tańcem i ruchem ani sandplay therapy.

Osoby wyszkolone przede wszystkim **w jednym podejściu** mogą składać wnioski przez cały rok, ale wtedy po wstępnej akceptacji NAO (National Awarding Organization - w polskich warunkach SNP PTP lub Federacja) przekazywane są do EWAO (European Wide Awarding Organization) czyli swojego rodzaju agend afiliowanych przy EAP i reprezentujących konkretne podejście. Np. w przypadku terapii rodzin jest to EFTA, w przypadku psychoanalizy i nurtów psychodynamicznych - ECPP itd. Agenda sprawdza, czy tryb szkolenia danego kandydata jest spójny z wymogami dla danego podejścia, jeśli nie - odmawia i odsyła kandydata do GAP. Zdarzyło się m. in. nie przyjęcie wniosku o certyfikat w podejściu integracyjnym (reprezentowanym przez EAIP), bo kandydat wykazywał wiele różnych doświadczeń niespójnych ze sobą, a także nie przyjęcie wniosków o certyfikat psychodynamiczny, gdy kandydaci odbywali własną terapię w trybie kilku/kilkunastu godzin raz w miesiącu, ponadto w grupie kolegów z tego samego ośrodka szkoleniowego. Nie zawsze wnioski nie zaakceptowane przez EWAO są następnie akceptowane przez GAP, gdyż z kolei GAP nie zajmuje się kandydatami wyszkolonymi dominująco w jednym podejściu, tylko kandydatami "*multimodal*", co czyni sytuację kandydata trudną. Praktycznie nie ma on innego wyjścia niż uzupełnić swoje doświadczenie w danym podejściu (terapia, praktyka czy superwizja) o to, czego zdaniem EWAO zabrakło, albo dodać elementy w innym podejściu i wtedy ewentualnie móc być rozpatrywany przez GAP w kategorii "*multimodal*".

Warto wziąć pod uwagę, że polskie wnioski są oceniane nie tylko przez komisję i rejestratora, ale również przez drugie polskie NAO czyli Polską Federację Psychoterapii, gdyż obowiązuje nas tzw. kontrasygnata czyli wzajemne sprawdzenie swoich wniosków i zaakceptowanie ich lub nie. Wiele wniosków Federacji zostało przez naszą stronę w ciągu ostatnich dwóch lat skutecznie zakwestionowanych, gdyż nasuwały wątpliwości o charakterze proceduralnym, profesjonalnym lub/i etycznym, a komisja GAP te wątpliwości podzieliła. W tej sytuacji tym bardziej ciąży na nas obowiązek, by nasze zgłoszenia takich wątpliwości nie wzbudzały.

Z poważaniem

Zofia Milska Wrzosińska

Warszawa, 31.01.18